

**Πρόγραμμα Ενδοϋπηρεσιακής Επιμόρφωσης εκπαιδευτικών,
Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων και εκπαιδευτικών
Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής**

**Επιμορφωτικό σεμινάριο
«Διδάσκοντας την Ελληνική ως δεύτερη
γλώσσα στο Δημοτικό Σχολείο»**

**21-22 Μαρτίου 2014, Λευκωσία
16-17 Μαΐου 2014, Λεμεσός**

ΑΛΛΗΛΕΓΥΗ, ΠΡΟΟΔΟΣ, ΕΥΗΜΕΡΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

SOLIDARITY FUNDS

ΠΑΙΔΑΓΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΚΥΠΡΟΥ

ΔΡΑΣΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αξιοποίηση του διδακτικού υλικού της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (2)

Μαρία Μητσιάκη, mmitsiak@lit.auth.gr
Εκπαιδευτικός, Διδάκτωρ Εφαρμοσμένης
Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.

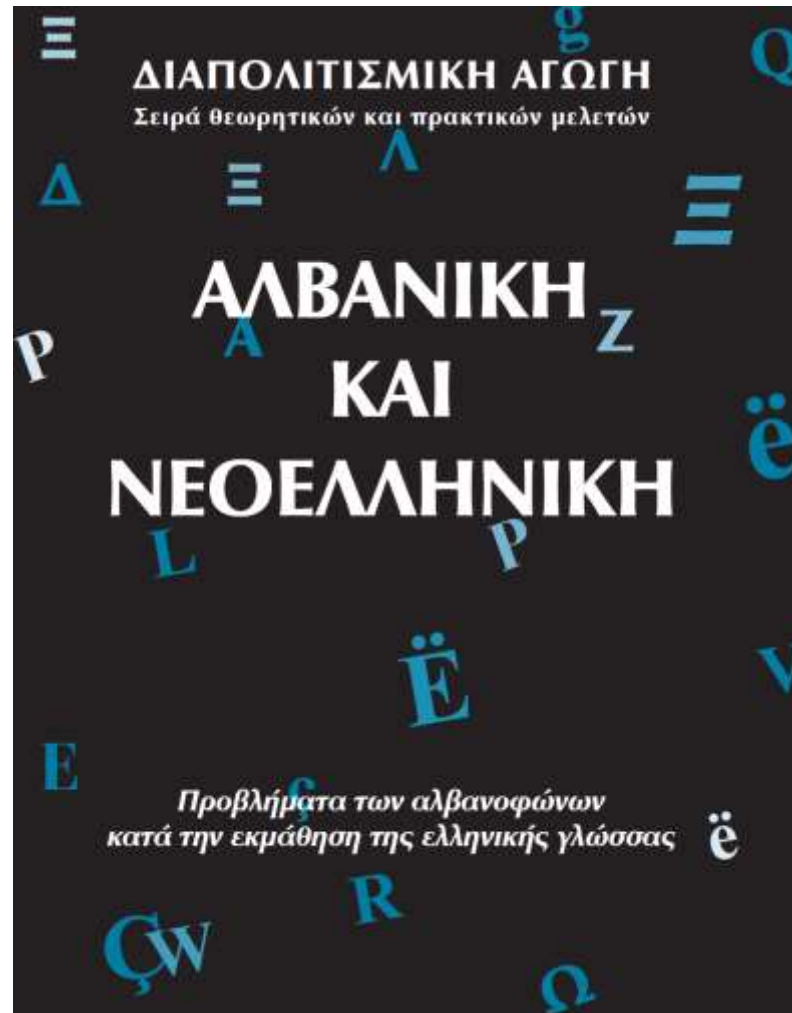
Διδακτικό υλικό σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή για παλιννοστούντες και αλλοδαπούς μαθητές

Υλικό για το Γυμνάσιο:

- ❑ **Αντιπαραθετική προσέγγιση γλωσσών**
 - ✓ Αλβανική και Νεοελληνική
 - ✓ Ρωσική και Νεοελληνική
- ❑ **Μελέτες για την ελληνική ως δεύτερη/ ξένη γλώσσα**
 - ✓ Επίπεδα γλωσσομάθειας
 - ✓ Καθορισμός επιπέδων γλωσσομάθειας
- ❑ **Αναγνωστικό**
 - ✓ Μαζί
- ❑ **Εικονογραφημένο Λεξικό**
 - ✓ Λέξεις και Εικόνες
- ❑ **Ακουστικό υλικό**
 - ✓ *Λίγα τραγούδια θα σου πω*
- ❑ **Αυθεντικά ειδησεογραφικά κείμενα**
 - ✓ Συμβαίνει στον κόσμο
- ❑ **Σειρά Υπόθεση Γλώσσα**
 - ✓ Χρόνοι: Ενεστώτας, Μέλλοντας, Αόριστος και Παρατατικός
 - ✓ Εγκλίσεις: Υποτακτική, Προστακτική
 - ✓ Ουσιαστικά
 - ✓ Επίθετα
 - ✓ Αντωνυμίες
 - ✓ Πτώσεις: Γενική, Κλητική
- ❑ **Κείμενα για νέους σε απλά ελληνικά (1-4)**
- ❑ **Σειρά Καταλαβαίνω και γράφω**
 - ✓ Ανθρώπινες σχέσεις
 - ✓ Όταν μεγαλώσω
 - ✓ Πραγματικές ιστορίες
 - ✓ Τρόπος ζωής
- ❑ **Γνωστικά αντικείμενα**
 - ✓ Βιολογία (αλβανικά, ρωσικά)
 - ✓ Χημεία (αλβανικά, ρωσικά)
 - ✓ Φύση και Γλώσσα: Ηλεκτρισμός και Μαγνητισμός (αλβανική ορολογία)
 - ✓ Φύση και Γλώσσα: Διατροφή (αλβανική ορολογία)
 - ✓ Φύση και Γλώσσα: Τα φυτά (αλβανική ορολογία)

Αντιπαραθετική προσέγγιση γλωσσών

5.6 Παρεμβολές σχετιζόμενες με τα οριστικά άρθρα της αλβανικής

5.6.1 Ερμηνεία της ελληνικής κατάληξης **-α** ως δείκτη οριστικής

Η κατάληξη **-α** των θηλυκών μπορεί να ερμηνευθεί ως οριστική κατάληξη («οριστικό άρθρο») σύμφωνα με την αντίστοιχη κατάληξη των αλβανικών

Αντιγραμματικές χρήσεις

*Maria είναι καλό κορίτσι.

*Eladha είναι βαλκανική χώρα.

*Porta είναι κλειστή.

Σημασία

Η Μαρία είναι καλό κορίτσι.

Η Ελλάδα είναι βαλκανική χώρα.

Η πόρτα είναι κλειστή.

5.6.2 Ερμηνεία της ελληνικής κατάληξης **-η** ως δείκτη οριστικής

Η κατάληξη **-η** των θηλυκών μπορεί να ερμηνευθεί ως οριστική κατάληξη («οριστικό άρθρο») σύμφωνα με την αντίστοιχη κατάληξη των αλβανικών αρσενικών ουσιαστικών [i]:

ΝΕ: Ακρόπολη

πόλη

Θεσσαλονίκη

Αλβ.: Akropoli (= η Ακρόπολη)

qyteti (= η πόλη)

Thesalloniqi (= η Θεσσαλονίκη)

Αντιγραμματικές χρήσεις

*Akropoli βρίσκεται στην Αθήνα.

*Poli είναι μακριά από δω.

*Thesalloniqi είναι πόλη ωραία.

Σημασία

Η Ακρόπολη βρίσκεται στην Αθήνα.

Η πόλη είναι μακριά από δω.

Η Θεσσαλονίκη είναι ωραία πόλη.

8.1.1 Γραμματικά χαρακτηριστικά των επιθέτων

Το επίθετο στη ΝΕ συμφωνεί με το ουσιαστικό και στην πτώση.

Το επίθετο στην αλβ. δεν έχει πτώσεις. Η συμφωνία με το ουσιαστικό γίνεται διά του προτιθέμενου άρθρου.

Από τους άλλους προσδιορισμούς (αντωνυμίες, αριθμητικά), μόνο εκείνοι που συμπεριφέρονται σαν τα επίθετα τίθενται μετά το ουσιαστικό.

Π.χ. tjetër «άλλος -η -ο», të tjerë, -a «άλλοι -ες -α»; i, e tillë «τέτοιος -α -ο» αλλά ky «αυτός», kjo «αυτή», këta «αυτοί», këto «αυτές»; ai «αυτός· εκείνος», ajo «αυτή· εκείνη», ata «αυτοί· εκείνοι», ato «αυτές· εκείνες»· i, e parë «πρώτος -η -ο»; i, e dytë «δεύτερος -η -ο»· i, e tretë «τρίτος -η -ο»

8.1.2. Πρόγνωση λάθους

Θέση του επιθέτου μετά το ουσιαστικό.

Π.χ. παιδί καλό, βουνό μεγάλο, πολιτεία ωραία κ.ο.κ.

8.3.1 Εναλλαγή γενικής με επίθετο

Σε πολλές περιπτώσεις ένα επίθετο της ΝΕ αποδίδεται στην αλβ. με ουσιαστικό, συνήθως με έναν τύπο της γενικής. Π.χ.

ΝΕ (επίθετο)	Αλβ. (ουσιαστικό)	Πραγμάτωση
ανδρικός ρόλος	rol burrash / për burra	*ρόλος ανδρών
βιοτικό επίπεδο	nivel jetese	*επίπεδο ζωής
γυναικεία ρούχα	rroba grash	*ρούχα γυναικών
εξεταστική επιτροπή	komisioni i provimit	*επιτροπή εξέτασης
ταξιδιωτικό γραφείο	zyrë udhëtimesh	*γραφείο ταξιδιών
ταξιδιωτικές εντυπώσεις	përshtypje udhëtimi	*εντυπώσεις ταξιδιού
παιδική λογοτεχνία	letërsi për fëmijë	*λογοτεχνία για παιδιά
οι Ολύμπιοι θεοί	perënditë e Olimpmit	*οι θεοί του Ολύμπου
ελγίνεια μάρμαρα	mermeret e Elgjinit	∅
παλαμική ποίηση	poezi e Palamasit	∅
Αλβανικό Έπος	Eposi i Shqipërisë	∅
φυσική ιστορία	histori e natyrës	*ιστορία της φύσης
φυσικές επιστήμες	shkenca të natyrës	*επιστήμες της φύσης
ζωικά είδη	lloje të kafshëve	*είδη των ζώων

8.3.2 Πρόγνωση λάθους

Πραγμάτωση κατά το πρότυπο της αλβ. με ουσιαστικό στο νεοελληνικό λόγο (ρόλος άνδρα, επίπεδο ζωής/ διαβίωσης, ρούχα γυναίκας/ για γυναίκες, ώρες εργασίας/ δουλειάς, γραφείο ταξιδιών, εντυπώσεις ταξιδιών, λογοτεχνία για παιδιά) και κατά το πρότυπο της ΝΕ με επίθετο στον αλβανικό λόγο (rol burrëror, nivel jetesor/ jetik, rroba grarishte/ femërore, orar punëtor, zyrë udhëtuese, përshtypje udhëtuese, letërsi femënore).

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Σειρά θεωρητικών και πρακτικών μελετών

**ΡΩΣΙΚΗ
ΚΑΙ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ**

*Προβλήματα των ρωσοφώνων
κατά την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας*

Αθήνα 2003

3. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της ρωσικής γλώσσας είναι η εξασθένιση φωνήεντος στην άτονη συλλαβή:

Π.χ. пагода [pagoda]
молодой [mɔlɔdoj]

Έτσι, τα παιδιά έχουν την τάση να μεταφέρουν αυτό το φαινόμενο και στην ελληνική γλώσσα.

Π.χ. βδομάδα [vdamada]
ονομάζομαι [anamazame]

6. Συχνά οι ρωσόφωνοι κάνουν λάθη στην επιρρηματική χρήση της αιτιατικής πτώσης που δηλώνει:

- τόπο πηγαίνω **σπίτι**
- σκόπο πήγα **βόλτα**
- χρόνο **το πρωί** πήγα βόλτα

χρησιμοποιώντας πάντα την πρόθεση «σε».

Π.χ. πηγαίνω στο σπίτι
πηγαίνω στη βόλτα
πήγα βόλτα στο πρωί

Η ανυπαρξία του (οριστικού και αορίστου) άρθρου στη ρωσική δημιουργεί πολλά προβλήματα σχετικά με τη σωστή του χρήση στην ελληνική γλώσσα. Τα σημαντικότερα προβλήματα που παρατηρούνται είναι:

1. Η λανθασμένη εμφάνιση ή η παράλειψή του. Συχνότατα οι ρωσόφωνοι παραλείπουν το άρθρο πριν τα κύρια ονόματα.

Π.χ. *ήρθε Ελένη* αντί *ήρθε η Ελένη*

2. Ακόμα υπάρχει σύγχυση στη χρήση ή όχι του άρθρου με το ρήμα «είναι». Πρέπει να τονιστεί η νοηματική διαφορά, η οποία διαφαίνεται και στη ρωσική μετάφραση.

Π.χ. Είναι φοιτητής - Он студент [on stud'ent]

Είναι ο φοιτητής - Это студент [eta stud'ent]

1. Τα ρήματα στη ρωσική, όπως και στην ελληνική γλώσσα, διαθέτουν τις κατηγορίες προσώπου, αριθμού, χρόνου, έγκλισης και φωνής.
2. Τα ρήματα στη ρωσική, όπως και στην ελληνική γλώσσα, χωρίζονται σε δύο συζυγίες. Στην ελληνική γλώσσα η συζυγία του ρήματος εξαρτάται από τον τονισμό του, ενώ στη ρωσική γλώσσα από την κατάληξη του ρήματος.

Π.χ.	Πρώτη συζυγία	Δεύτερη συζυγία
	делаю	сплю
	делаешь	спишь
	делает	спит
	делаем	спим
	делаете	спите
	делают	спят

3. Στη νέα ελληνική γλώσσα δεν υπάρχει πλέον το απαρέμφατο, το οποίο διατηρείται στη ρωσική γλώσσα, όπως και σε πολλές ευρωπαϊκές γλώσσες. Στην ελληνική γλώσσα η λειτουργία του αντικαθίσταται από την υποτακτική. Στη ρωσική η υποτακτική χρησιμοποιείται μόνο στην ετεροπροσωπία, ενώ στην ελληνική γλώσσα χρησιμοποιείται και στην ταυτοπροσωπία.

Εξαιτίας αυτής της αναντιστοιχίας δημιουργούνται τα ακόλουθα προβλήματα:

- α) Οι ρωσόφωνοι χρησιμοποιούν την οριστική στη θέση της υποτακτικής.

Π.χ. εκεί που στα ρωσικά: μπορώ+απαρέμφατο

могу сказать [magu skazat']

στην ελληνική γλώσσα: μπορώ+να+πω. Οι ρωσόφωνοι το αποδίδουν ως *μπορώ λέω*.

- β) Χρησιμοποιούν την υποτακτική δίχως το μόριο «να»: *θέλω πω*.

- γ) Αποδίδουν το ρωσικό «чтобы» ως «για να» και όχι ως «να»:

Π.χ. *Θέλω για να μου γράψεις*.

Αυτό ισχύει συχνά και στην ταυτοπροσωπία:

θέλω για να γράφω αντί θέλω να γράφω.

1. ΠΟΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

A. Στη ρωσική γλώσσα το ποιόν ενέργειας λειτουργεί ως κεντρική γραμματική κατηγορία, καθώς υπάρχουν μόνο τρεις χρόνοι, ενώ στη νέα ελληνική το βάρος πέφτει στους χρόνους, με τους οποίους υποδηλώνεται και το ποιόν ενέργειας.

Στη ρωσική γλώσσα υπάρχουν πολλοί τρόποι να μετατρέψεις το ρήμα με ατελές ποιόν ενέργειας σε ρήμα με τέλειο ποιόν ενέργειας:

- με την προσθήκη του επιθηματος:
писать - написать
- με την αφαίρεση των επιθημάτων:
давать - дать
- με την αντικατάσταση των επιθημάτων:
прыгать - прыгнуть
- με την αντικατάσταση των επιθημάτων και την εναλλαγή των φθόγγων:
отвечать - ответить.

B. Στην ελληνική γλώσσα η αντικατάσταση του θέματος του ενεστώτα από το θέμα του αορίστου οδηγεί από το ρήμα με το ατελές ποιόν ενέργειας στο ρήμα με το τέλειο ποιόν ενέργειας.

Θα μπορούσαμε να αντιστοιχίσουμε το ατελές ποιόν ενέργειας (несовершенный вид) που δηλώνει τη διάρκεια ή την επανάληψη με το θέμα του ενεστώτα, και το τέλειο ποιόν ενέργειας (совершенный вид) που δηλώνει τη στιγμιαία ενέργεια με το θέμα αορίστου.

Το πρόβλημα για τους ρωσόφωνους είναι ότι συχνά συγχέουν το θέμα του ενεστώτα με το θέμα του αορίστου της ελληνικής γλώσσας, καθώς δεν μπορούν να ταυτιστούν με το αντίστοιχο ρωσικό ποιόν ενέργειας. Σε αυτή τη σύγχυση συμβάλλει και η ύπαρξη στη ρωσική πολλών επιθημάτων που διαφοροποιούν σημασιολογικά το ίδιο ρήμα. Στη ρωσική γλώσσα η διαφοροποίηση στο ποιόν ενέργειας υπάρχει και στο απαρέμφατο.

Π.χ. Что писать? = τι να γράφω;

Что написать? = τι να γράψω;

Το πρόβλημα αυτό μπορεί να λυθεί στην ελληνική γλώσσα αν αντιστοιχιστεί κάθε ρωσικό απαρέμφατο (του ατελούς και του τέλειου ποιού ενέργειας) με την ελληνική υποτακτική ενεστώτα ή αορίστου αντίστοιχα.

Μελέτες για την ελληνική ως δεύτερη/ ξένη γλώσσα

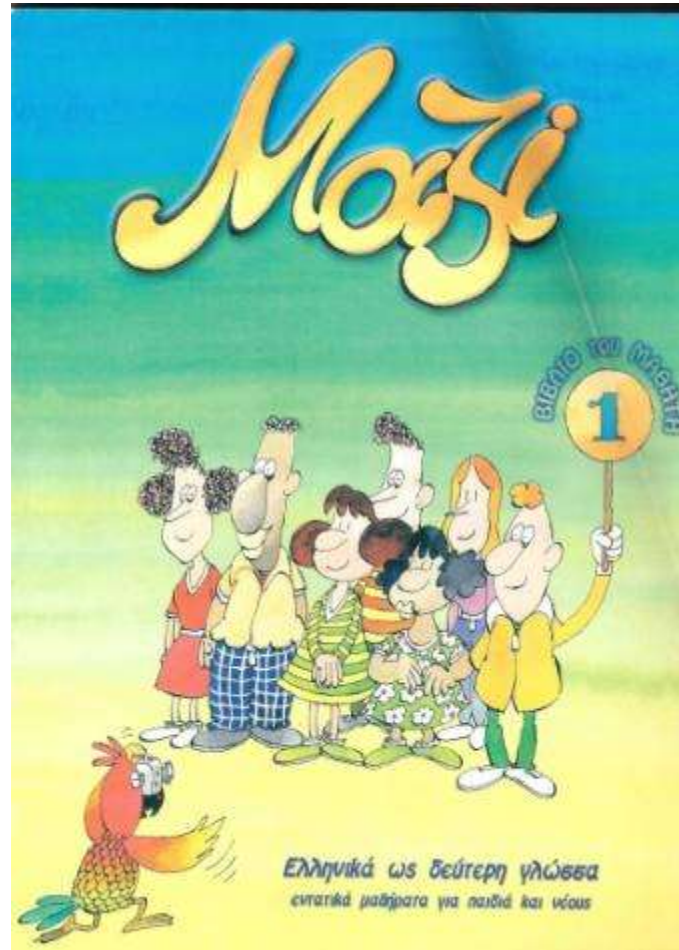
Επίπεδα γλωσσομάθειας

Καθορισμός επιπέδων γλωσσομάθειας

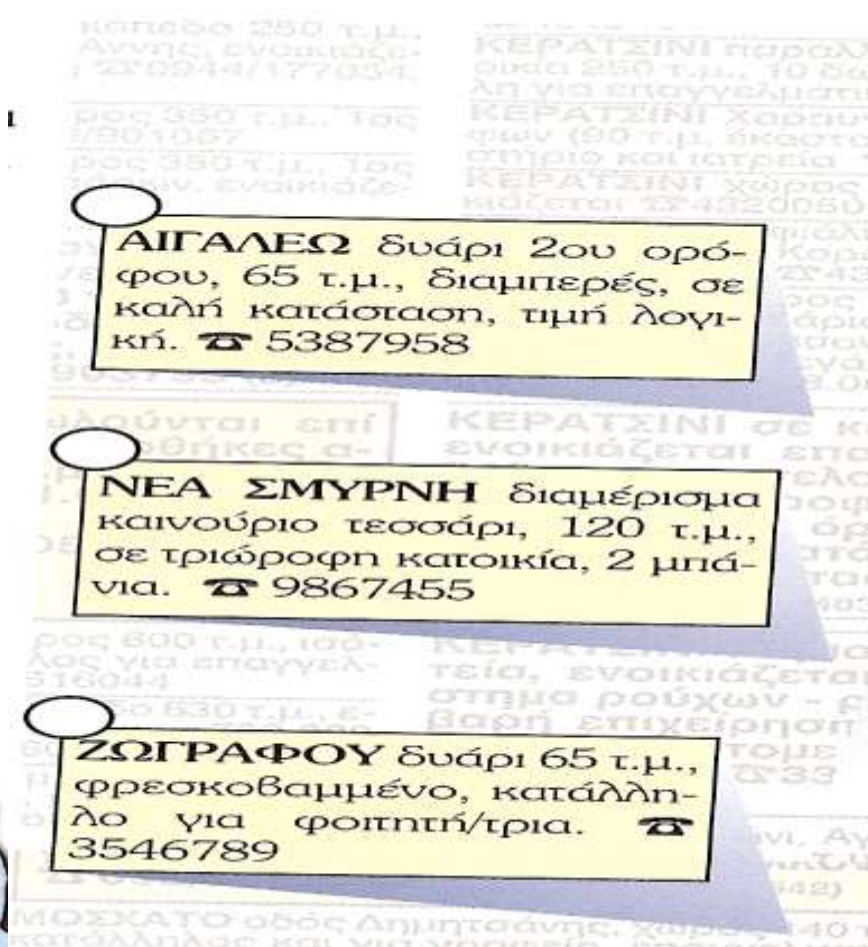

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	83
3.1 Κατάταξη σε επίπεδα γλωσσομάθειας	86
3.2 Επικοινωνιακές δεξιότητες ανά επίπεδο	87
3.2.1 Αρχάριο επίπεδο	88
3.2.1.1 Περιγραφή επικοινωνιακών δεξιοτήτων	100
3.2.1.2 Κατανόηση και επαναδιήγηση ιστορίας	101
3.2.2 Μέσο επίπεδο	103
3.2.2.1 Περιγραφή επικοινωνιακών δεξιοτήτων	116
3.2.2.2 Κατανόηση και επαναδιήγηση ιστορίας	117
3.2.3 Προχωρημένο επίπεδο	120
3.2.3.1 Περιγραφή επικοινωνιακών δεξιοτήτων	132
3.2.3.2 Κατανόηση και επαναδιήγηση ιστορίας	133
3.2.4 Ανώτατο επίπεδο	135
3.2.5 Αποσπάσματα λόγου από φυσικούς ομιλητές της Ελληνικής	135
3.2.5.1 Κατανόηση και επαναδιήγηση ιστορίας	140
3.3 Χρήση επικοινωνιακών στρατηγικών ανά επίπεδο γλωσσομάθειας.....	140
3.4 Κριτήρια κατάταξης και καθορισμός δεικτών γλωσσομάθειας	149
3.5 Συμπεράσματα	149

**Σειρά Μαζί (Α΄, Β΄): αναγνωστικό σε δύο τόμους
(βιβλίο μαθητή, βιβλίο εργασιών)
για αρχάριους και μέσους/ προχωρημένους**

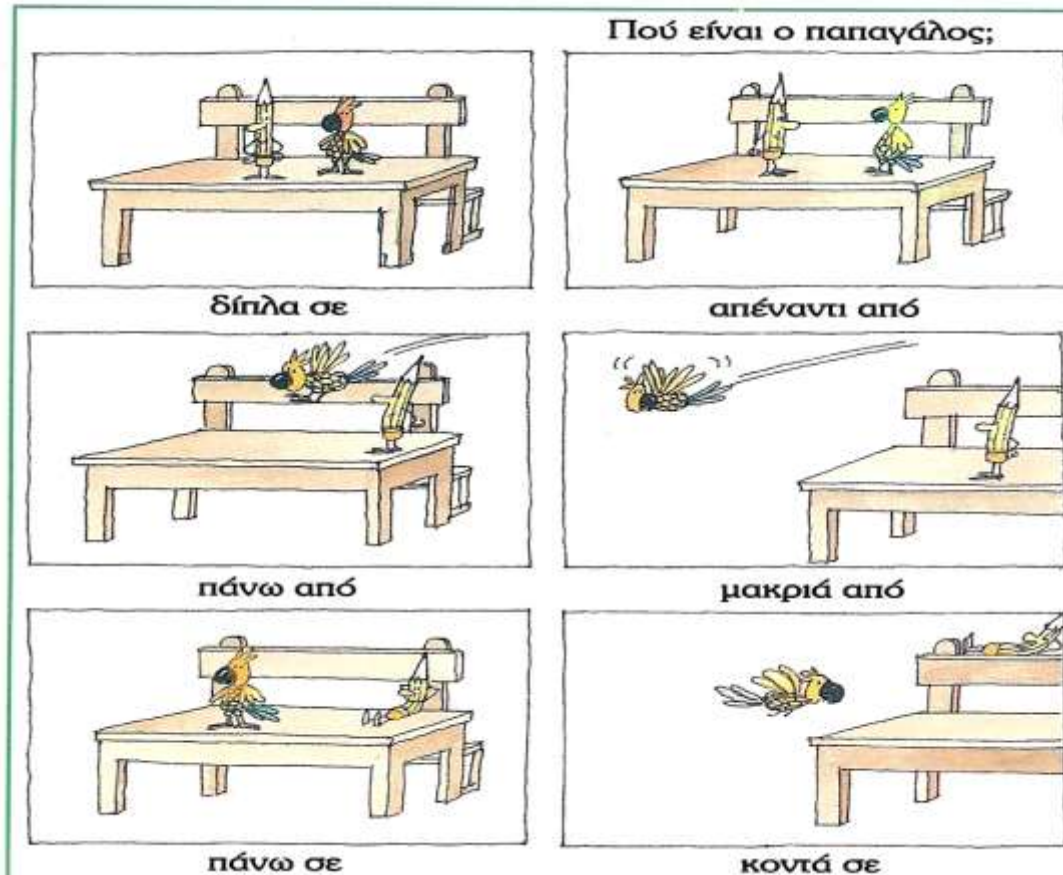

Εξοικείωση με αυθεντικά και ημιαυθεντικά κείμενα

Γλωσσικά παιχνίδια και γλωσσικές δραστηριότητες

Οπτικοποίηση
δύσκολων εννοιών
Για εμπέδωση μπορεί
να ακολουθήσει το
παιχνίδι «Μάντεψε τι»:
Είναι πάνω από τον
πίνακα και πάνω
στον τοίχο. Τι είναι;

Χρήση της μητρικής γλώσσας των μαθητών

διαβάζω, νύχτα, μέρα, ήλιος, σήμερα

read, night, day, sun, today

ЧИТАТЬ, НОЧЬ, ДЕНЬ, СОЛНЦЕ, СЕГОДНЯ

lexoj, nata, dita, dielli, sot

Ασκήσεις

Μορφολογίας-Σύνταξης

- α. Βάλτε τις λέξεις στο σωστό συννεφάκι.
- β. Συμπληρώστε το αντίθετο συννεφάκι.

Ενός

δύσκολο μάθημα
καινούργιοι μαθητές
νόστιμα φαγητά
συμπαθητικός καθηγητής
ακριβό ρούχο
καθαρές θάλασσες
δυνατά αυτοκίνητα
μεγάλη μίση
γνωστή τραγουδίστρια
νέοι φίλοι

...δύσκολο μάθημα.....
...καινούργιος μαθητής.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Πολλούς

..δύσκολα μαθήματα....
...καινούργιοι μαθητές....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Σημασιολογίας

Τι καιρό κάνει;
Αντιστοικίστε τι πρέπει να κάνετε.

Έλενα,

- βρέχει!
- φυσάει!
- χιονίζει!
- κάνει ζέστη!
- έχει καύσωνα!

Βάλε τα γάντια σου!
Κλείσε το παράθυρο.
Κάνε μπάνιο με κλιμαρώ νερό!
Πάρε ομπρέλα!
Βγάλε την μπλούζα σου!

Δραστηριότητες παραγωγής γραπτού λόγου

Το δικό σου σχολείο πώς ήταν και τι είχε;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Αλήθεια, ποιος ήταν ο αγαπημένος σου καθηγητής / δάσκαλος στο παλιό σου σχολείο; Πώς ήταν;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Πίνακες Γραμματικής

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ		ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ	
 ΕΝΙΚΟΣ	 ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ	 ΕΝΙΚΟΣ	 ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
 Ο γλάρος καρχαρίας ναύτης	Οι γλάροι καρχαρίες ναύτες	 το(ν) γλάρο. καρχαρία. ναύτη.	τους γλάρους. καρχαρίες. ναύτες.
 Η φίλη βάρκα	Οι φίλες βάρκες	 τη(ν) φίλη. βάρκα.	τις φίλες. βάρκες.
 Το καράβι πλοίο πλήρωμα	Τα καράβια πλοία πληρώματα	 το καράβι. πλοίο. πλήρωμα.	τα καράβια. πλοία. πληρώματα.

...είναι στο λιμάνι.

Βλέπω...

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ		ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ	
 ΕΝΙΚΟΣ	 ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ	 ΕΝΙΚΟΣ	 ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
 Ένας γλάρος καρχαρίας ναύτης	Γλάροι Καρχαρίες Ναύτες	 ένα(ν) γλάρο. καρχαρία. ναύτη.	γλάρους. καρχαρίες. ναύτες.
 Μια φίλη βάρκα	Φίλες Βάρκες	 μα φίλη. βάρκα.	φίλες. βάρκες.
 Ένα καράβι πλοίο πλήρωμα	Καράβια Πλοία Πληρώματα	 ένα καράβι. πλοίο. πλήρωμα.	καράβια. πλοία. πληρώματα.

...είναι στο λιμάνι.

Βλέπω...

Θεματικό Λεξιλόγιο

με μετάφραση στα αγγλικά, τα αλβανικά και τα ρωσικά

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

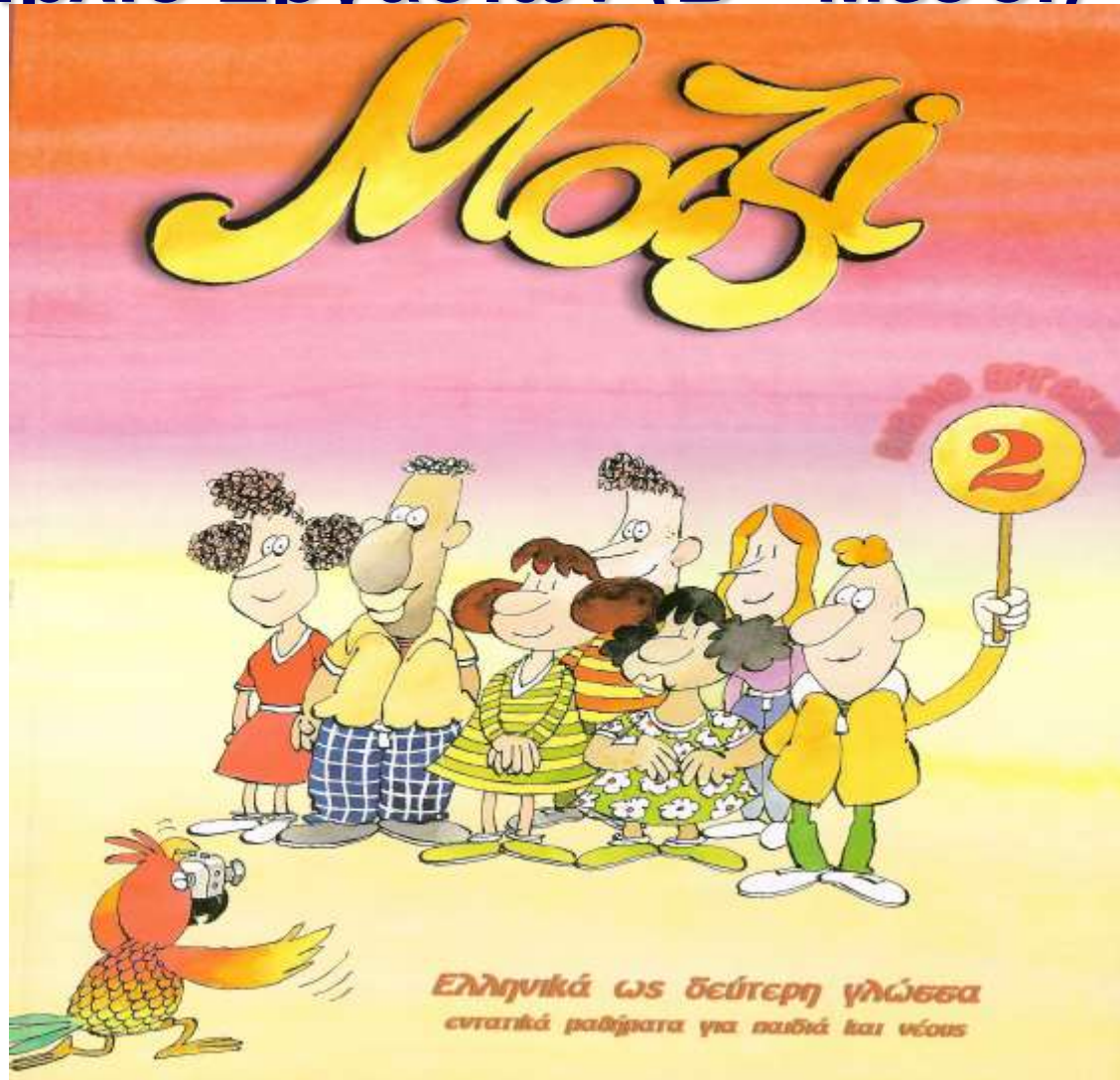
VOCABULARY

FJALORI

A άβολος, -η, -ο άγαλμα, το αγανακτώ αγαπάω αγάπη, η αγαπημένος, -η, -ο αγαπητός, -ή, -ό Αγγλίδα, η αγγλικά, τα Άγγλος, ο άγιος, -α, -ο αγορά, η αγοράζω αγόρι, το αγριεύω αγρότης, ο αγρότισσα, η άγχος, το αγωγή, η αγώνας, ο αδειάζω άδειος, -α, -ο αδελφή, η αδελφός, ο αδέρφια, τα αδιάβροχο, το αδύνατος, -η, -ο αεροπλάνο, το αηδία, η αθλητής, ο αθλητικός, -ή, -ό Αίγυπτος, η Αιθιοπία, η αίθουσα, η αισθητικός, ο / η ακολουθώ ακόμα / ακόμη ακούραστος, -η, -ο ακούω ακούγομαι	uncomfortable statue to despair to love love beloved dear; popular English (F) English language English (M) saint market to buy boy get angry; turn nasty farmer (M) farmer (F) anxiety education; upbringing game; match; fight to empty empty sister brother siblings anorak slim airplane disgust athlet athletic Egypt Ethiopia classroom beautician to follow still; yet; also tireless; untiring to hear; to listen to be heard end; edge	i parehatsh/ëm, -me (e) statuja indinjohem dashuroj dashuria i/e dashur, (i,e) preferuar (i,e) dashur Anglezja anglisht Anglezi (i,e) shënjtë tregu blej djali egërsoj/egërsohem fshatari fshatarja ankthi edukata gara zbraz (i,e) zbrazët motra vëllai vëllezërit fëshfëshja (i,e) dobët aeroplani neveria sportisti sportiv/e Egjypti Etiopi/a salla estet/i, -ja ndjek akoma (i, e) palodhur dëgjoj dëgjohem oshia
---	---	--

Μαζί

Βιβλίο Εργασιών (Β΄ - Μέσοι)

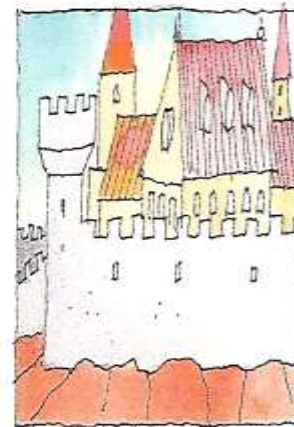
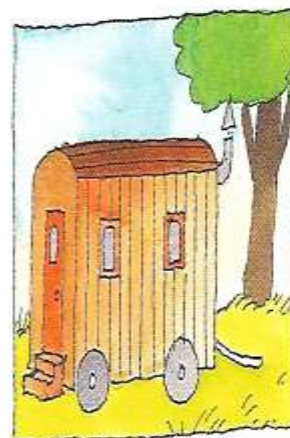
Ασκήσεις προφοράς-γραφής

Έμφαση σε φθόγγους με αυξημένη δυσκολία

(π.χ. οδοντικά, υπερωικά σύμφωνα, συμφωνικά συμπλέγματα)

- α. Ένα μυρμήγκι έφαγε τα γράμματα! Μπορείτε να τα συμπληρώσετε;
β. Διαλέξτε τα σπίτια που προτιμάτε βάζοντας αριθμούς από το 1 ως το 10.

- Μια πλιιά
- Ένας ύργος
- Ένα δια έρισμα
- Ένα ξενο οχείο
- Μια ίλα
- Μια κηνή
- Ένας ου ανο ύστης
- Μια κα ύβα
- Ένα τρο όσπιτο
- Ένας ανεμό υλος

Μορφολογική δομή

Βρείτε τα επίθετα.

μαλλί - μάλλ.....

βαμβάκι - βαμβακ.....

δέρμα - δερμάτ.....

μετάξι - μεταξ.....

ξύλο - ξύλ.....

γυαλί - γυάλ.....

<<<C-ερός

<<<C-ινος

<<<C-ωτός

πλαστικό - πλαστ.....

λάστιχο - λασικ.....

χρυσάφι - χρυσαφ.....

ασήμι - ασημ.....

σίδηρο - σιδερ.....

μέταλλο - μεταλλ.....

<<<C-ικός

<<<C-ένιος

Βρείτε από τι υλικό είναι φτιαγμένα αυτά τα αντικείμενα. Σχηματίστε το επίθετο.

Σημασιολογία

Εικονογραφημένο κείμενο με συμπλήρωση κενών:

Βρείτε τις λέξεις.

Μέσα σ' ένα μικρό ζούσε ένα

Κάθε βράδυ έβγαινε από τη του για να βρει

Έτρεχε κάτω από τον , ανέβαινε στο , έμπαινε μέσα
 στα της κουζίνας, σκαρφάλωνε στο , έπεφτε μέσα στο
 , ανέβαινε στην , έφρωγε τα ψικούλια κάτω από
 τις , έβρανε μέσα στην Μετά έμπαινε μέσα στο υπνο-
 δωμάτιο των παιδιών, τρύπωνε κάτω από τις
 πείραζε τη που κοιμόταν πάνω στο του και το πρωί
 πήγαινε χορεύα στο του και έβλεπε.....

Βρες το μονοπάτι

Με ποια σειρά γίνονται οι εργασίες του σπιτιού; Ακολουθήστε το σωστό δρόμο και θα φτάσετε στο σπίτι του κυρίου Κεραμίδα! Προσοχή! Δε θα χρησιμοποιήσετε όλα τα κουτιά.

ο αρχιτέκτονας	→	σχεδιάζει	ο ξυλουργός	φτιάχνει τις πόρτες		
ακάθει		↓	ο χτίστης	περνάει τους σωλήνες του νερού		
ο εργολάβος		↓	χτίζει	→	ο υδραυλικός	περνάει τα καλώδια
τοποθετεί τα καλοριφέρ		↓	ο διαχειριστής	θάφει	ο μογατζής	
ο εργάτης		↓	φτιάχνει τοιμένο	ο πλακάς	τοποθετεί τα πλακάκια	

Ερεθίσματα για διαπολιτισμικές επεκτάσεις

Πώς έπαιζαν τα παιχνίδια ο Αρτάν και η Βιολέτα στη χώρα τους;
Κοιτάξτε τις εικόνες και περιγράψτε.

Το παιχνίδι «τα μίλα»
πολλά παιδιά, 2 παιδιά κρατούν την μπάλα, 4 παιδιά στη μέση, τα παιδιά που είναι στην άκρη ρίχνουν την μπάλα, τα παιδιά που είναι στο κέντρο πιάνουν την μπάλα, όποιος πιάνει την μπάλα κερδίζει

Το παιχνίδι της τσουκνίδας
πολλά παιδιά, κόβω τσουκνίδα, κυνηγώ, ο ένας τον άλλον, αγγίζω με την τσουκνίδα

Εσείς πώς περνούσατε τον ελεύθερο χρόνο στη χώρα σας; Τι παιχνίδια παίζατε; Περιγράψτε στους φίλους σας ένα παιχνίδι που παίζατε στη χώρα σας.

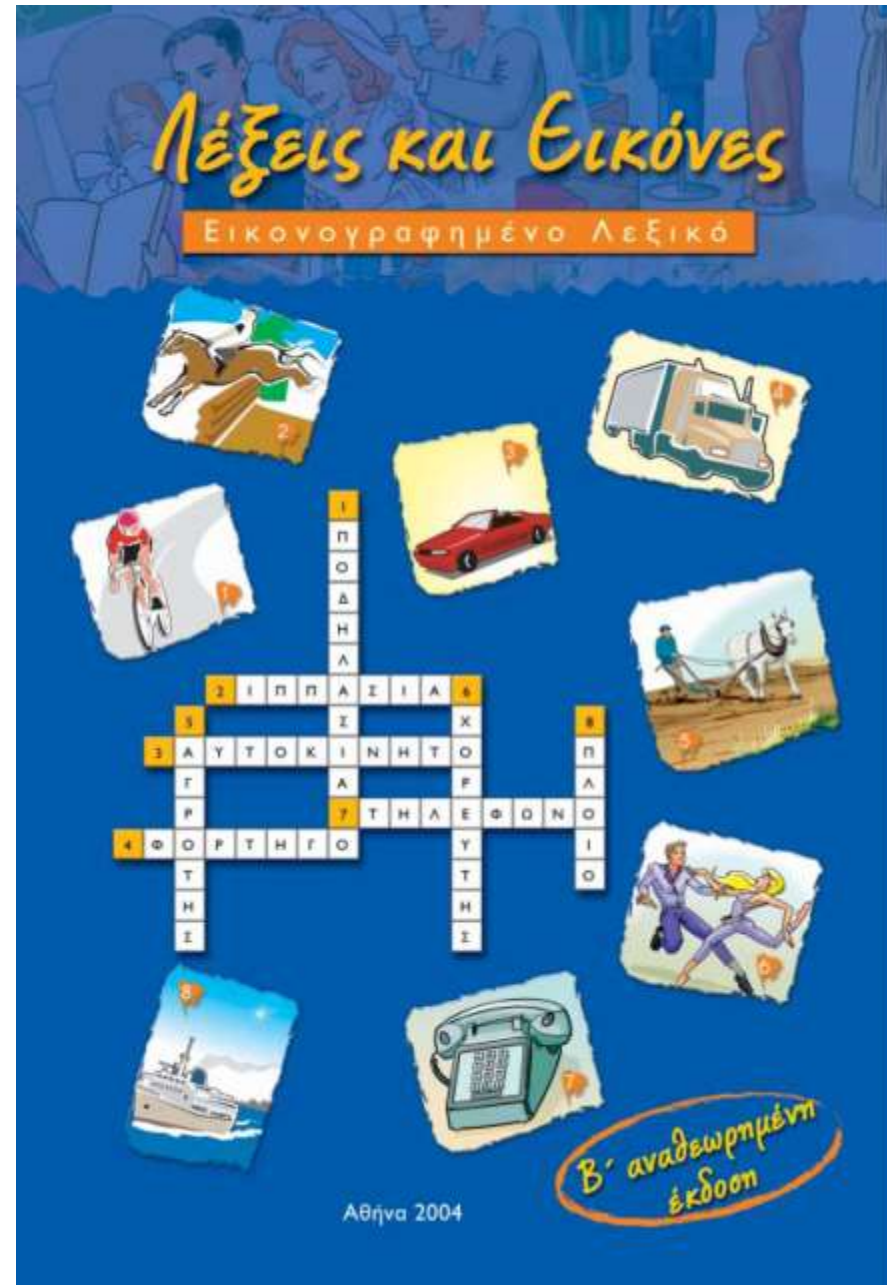

Λέξεις και Εικόνες

Εικονογραφημένο λεξικό με

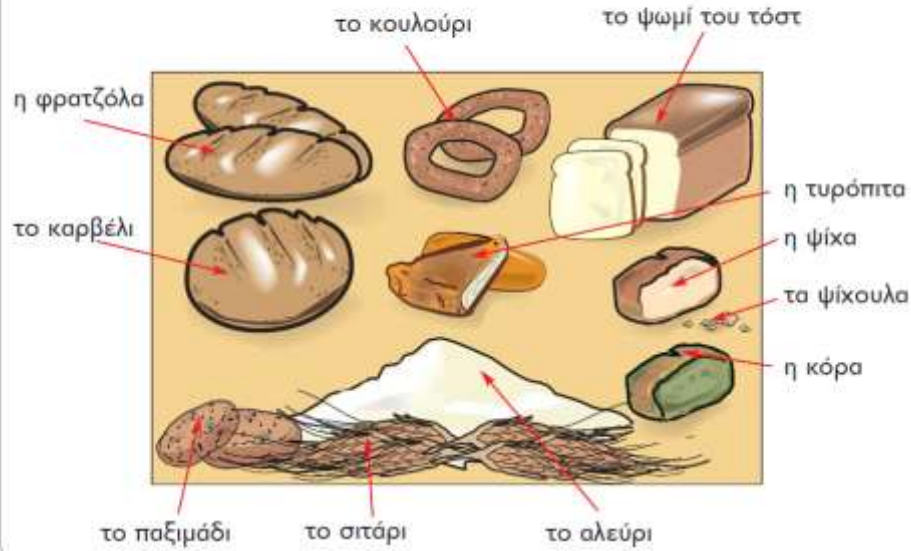
4500 θεματικά οργανωμένες
λέξεις και φράσεις

- Θεματικοί πίνακες
- Δίγλωσσα γλωσσάρια
- Ασκήσεις και δραστηριότητες εμπέδωσης λεξιλογίου

1

Τα αρτοποιήματα

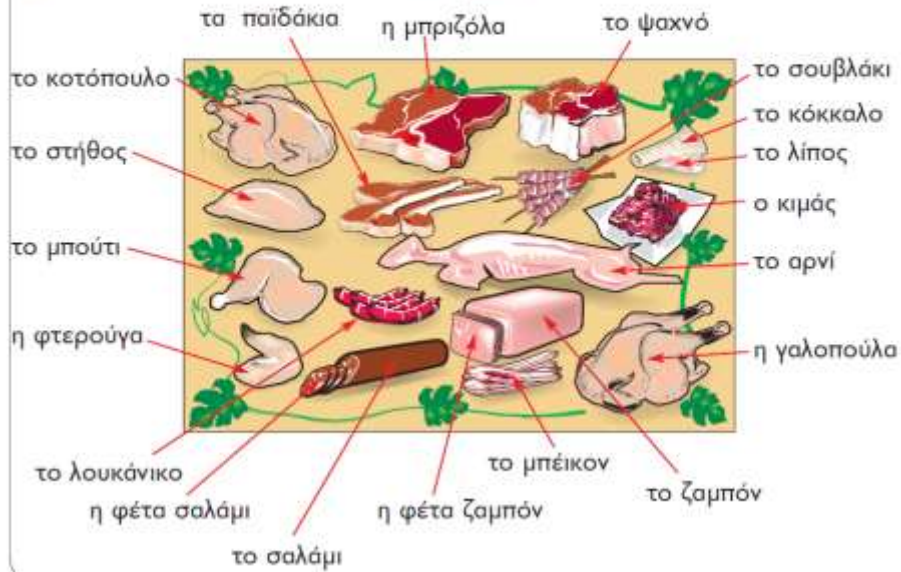
2

Τα γαλακτοκομικά προϊόντα

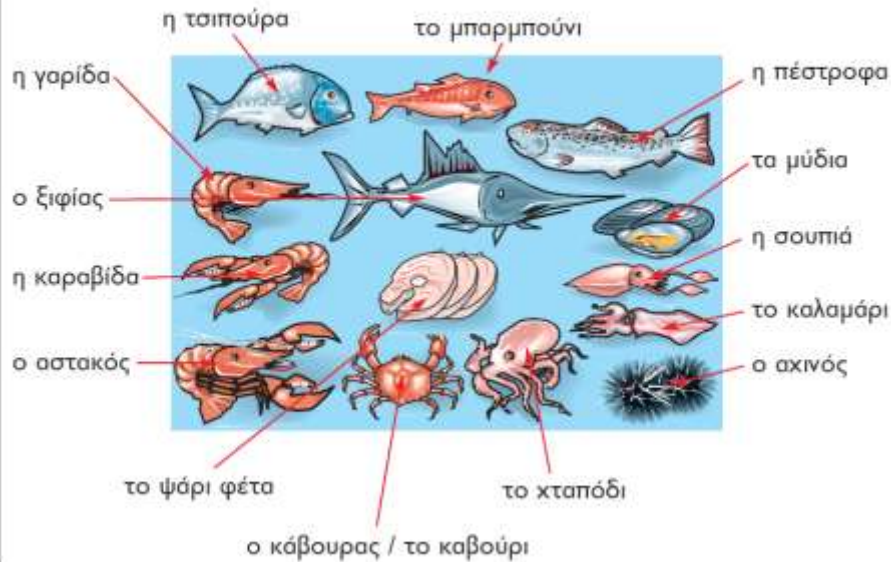
1

Τα κρέατα

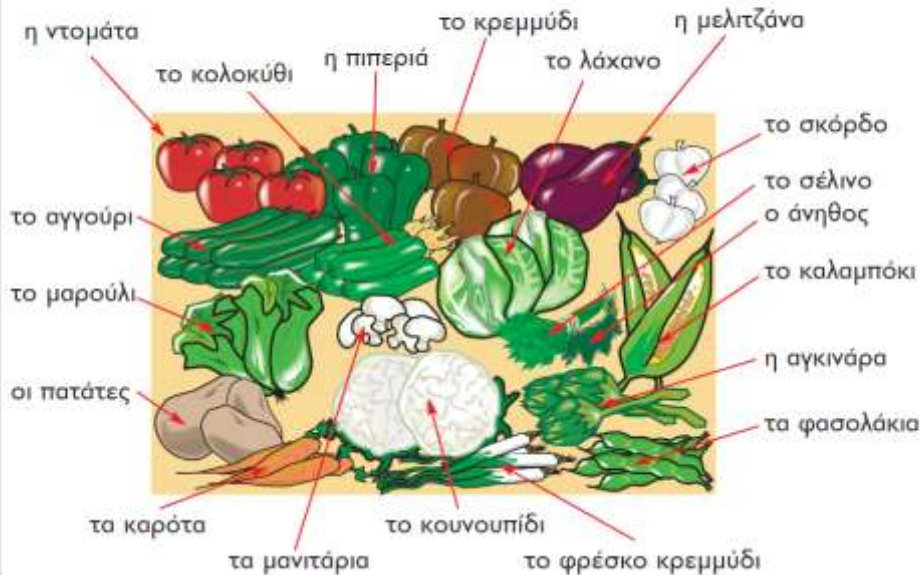
2

Τα ψαρικά

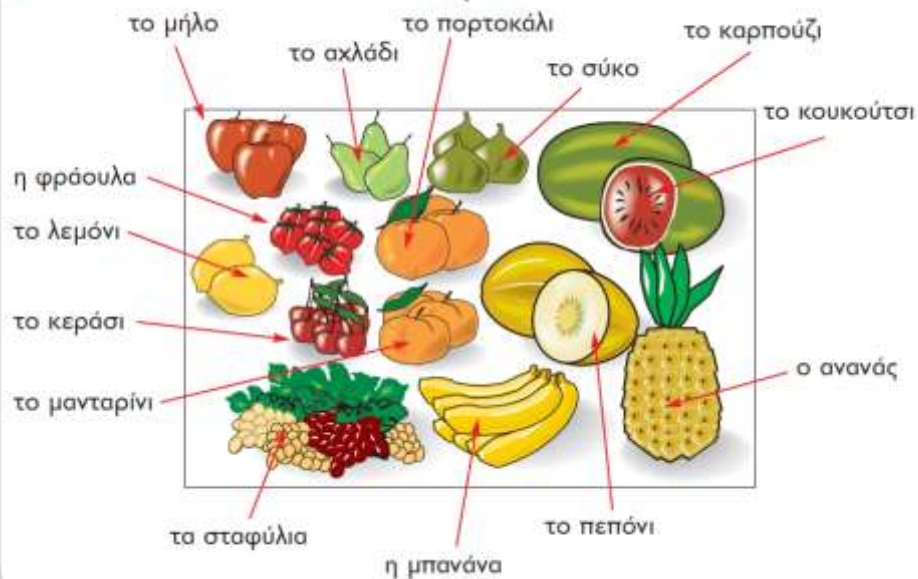
1

Τα λαχανικά

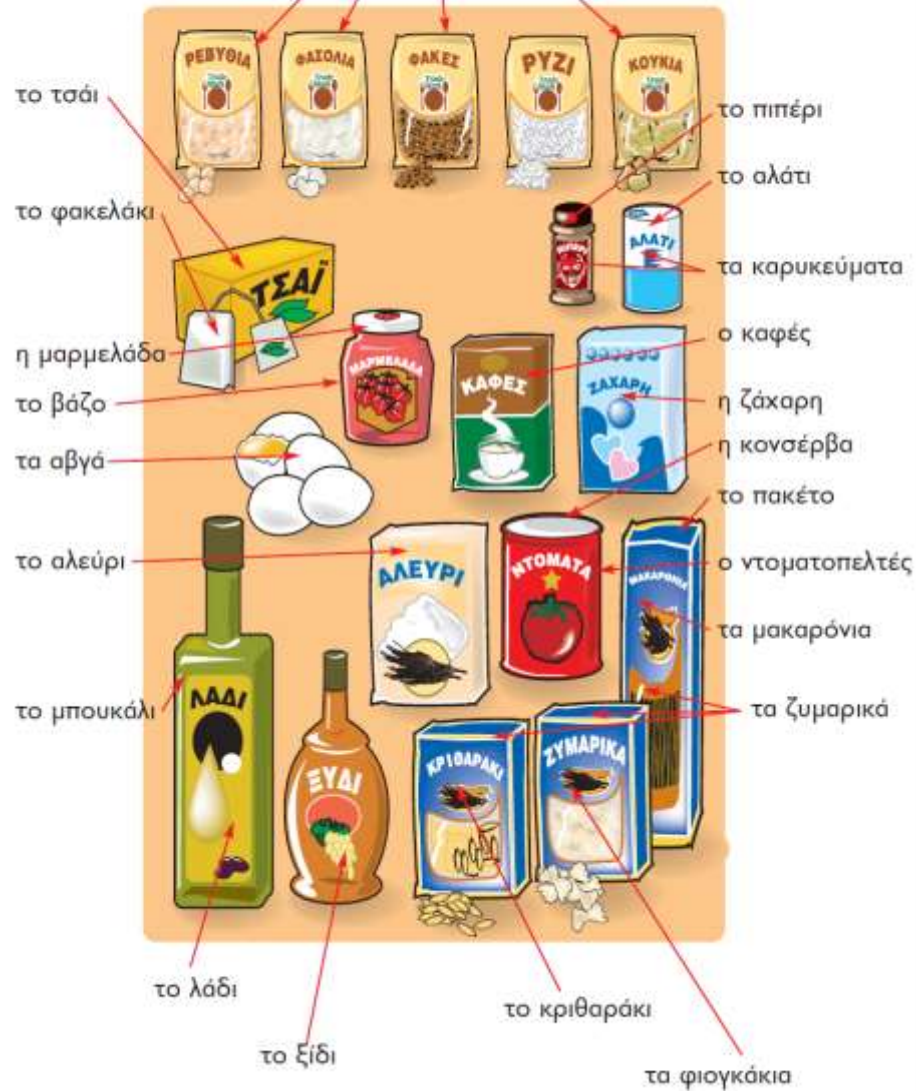
2

Τα φρούτα

1

τα όσπρια

1

Τα ποτά

τα αλκοολούχα ποτά

τα κρασιά

τα αναψυκτικά

2

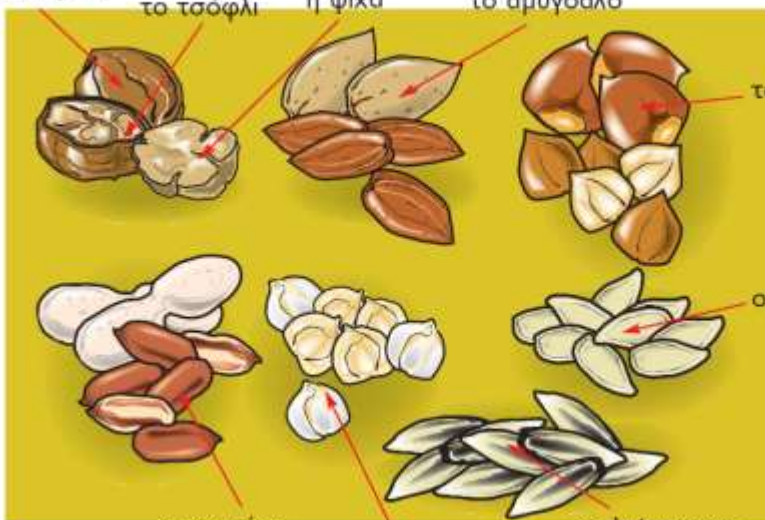
Οι ξηροί καρποί

το καρύδι

το τσόφλι

η ψίχα

το αμύγδαλο

το φουντούκι

ο παστέμπος

τα φιστίκια

τα στραγαλία

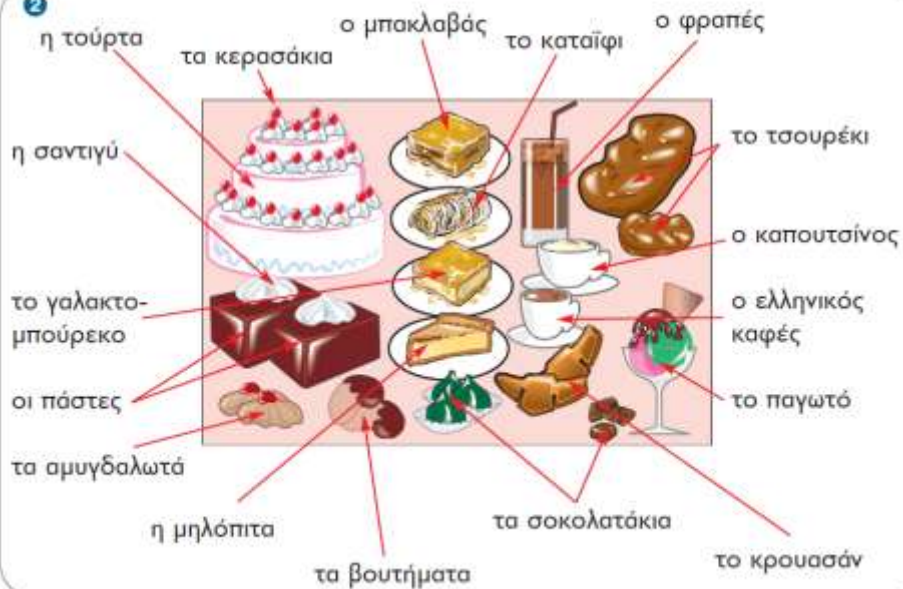
ο ηλιόσπορος

1

Τα γλυκά

2

1 *πηγαίνω για ψώνια*

οι σακούλες

2 *διαλέγω λαχανικά*

διαλέγω φρούτα

3 *πληρώνω μετρητά*

πληρώνω με κάρτα

4 *ετοιμάζω το φαγητό / μαγειρεύω*5 *σερβίρω το φαγητό*6 *είμαι πεινασμένος / πεινάω*7 *προσκαλώ σε χεύμα*

η πρόσκληση

8 *φτιάχνω χητικό*9 *το αγαπημένο μου φαγητό*10 *το οπτικό φαγητό*11 *παραγγέλνω φαγητό απ' έξω*12 *πετάω τα αποφάγια*

Λεξιλογικές Ασκήσεις

2. Συμπληρώνω τις προτάσεις με τη σωστή φράση

είμαι πεινασμένος, πηγαίνω για ψώνια, το αγαπημένο μου φαγητό,
παραγγέλνω φαγητό απ' έξω, προσκαλώ σε γεύμα

1. Ο μουσακάς μου αρέσει πολύ. Είναι
2. Όταν δεν έχω μαγειρέψει,
3. Πολλές φορές τους φίλους μου.
4. Όταν γυρνάω από το σχολείο Γι' αυτό η μητέρα μου βάζει αμέσως να φάω.
5. Κάθε Σάββατο στο Σουπερμάρκετ.

5. Ορθογραφία. Συμπληρώνω το γράμμα που λείπει

το βούτ...ρο, η μαρμ...λάδα, η α...ινάρα, τα μ...δια, το κρε...ύδι, το μ...λο, το σ...κο, το σταφ...λι,
το σέλ...νο, τα ρεβ...θια, το αλεύρ..., το κρ...θαράκι, το αμ...γδαλο, ο ...λιόσπορος, τα αναψ...κτικά,
το παγ...τό, το στ...φάδο, η φρ...γανιά, η τ...ρόπ...τα.

6. Γράφω τις λέξεις που αντιστοιχούν στις προτάσεις.

1. Είναι κόκκινο ή λευκό και φτιάχνεται από σταφύλι
.....
2. Τέτοιο είναι η κόκα-κόλα
.....
3. Πίτα από τυρί
.....
4. Χτυπητός, κρύος καφές
.....
5. Σαλάτα με τυρί φέτα
.....

7. Ποια λέξη κρύβει η ακροστιχίδα; Συμπληρώστε...

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

1. Το σουβλίζουμε το Πάσχα.
2. Από αυτό βγαίνει το κρασί.
3. Είναι και η φέτα.
4. Πάει μαζί με το πιπέρι.
5. Το σκληρό μέρος του ψωμιού.
6. Είναι τα φασόλια και οι φακές.
7. Από αυτό φτιάχνεται το αλεύρι.

9. Συμπληρώνω τα κενά στο παρακάτω κείμενο

Ο Πέτρος είναι πάρα πολύ λαίμαργος. Όλο θέλει να τρώει. Κάθε πρωί, πριν φύγει για το σχολείο πίνει το γ..... του και μαζί τρώει μια φέτα ψ..... με β..... και μ..... . Αλλά και στο σχολείο όταν πάει, πάλι δεν σταματάει το φαΐ. Στο διάλειμμα θα βρεί πάντα μια ευκαιρία να πεταχτεί στο κυλικείο για μια τυ..... ή ένα αναψυκτικό. Περισσότερο απ' όλα όμως του αρέσουν τα γλυκά. Ποτέ δε λέει όχι για γαλ..... , κ....., μπ.....ά ... Τίποτα δεν αφήνει ο λαίμαργος Πέτρος!

10. Διορθώνω τα λάθη στις λέξεις

1. το κταπόδι

2. ο κημάς

3. τα αλαντικά

4. το αλέβρι

5. το κρεμύδι

6. το παγοτό

7. η αγκινάρα

8. το σταφίλι

12. Προτάσεις για δραστηριότητες

- Παιχνίδι Ρόλων : Είστε σε ένα σουπερμάρκετ και θέλετε να αγοράσετε Γάλα / Ψωμί για τοστ / Μπριζόλες / Καλαμαράκια / Φράουλες / Ντομάτες / Αναψυκτικά. Φτιάξτε έναν μικρό διάλογο και ρωτήστε τον συμμαθητή σας που έχει το ρόλο του υπάλληλου για το πού μπορείτε να βρείτε αυτό που ψάχνετε.
- Συζητήστε στην τάξη για φαγητά που συνηθίζετε να φτιάχνετε στη χώρα σας. Στη συνέχεια, ο καθένας ας γράψει με συντομία τη συνταγή ενός φαγητού. Διαβάστε τις συνταγές στην τάξη και μοιράστε τις στους συμμαθητές σας.